IX kadencja

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **KOMISJI DO SPRAW PETYCJI**
(NR 49)
z dnia 4 marca 2021 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji do Spraw Petycji (nr 49)

4 marca 2021 r.

Komisja do Spraw Petycji, obradująca pod przewodnictwem posła **Sławomira Jana Piechoty (KO)**, przewodniczącego Komisji, zrealizowała następujący porządek dzienny:

– rozpatrzenie odpowiedzi Ministra Rodziny i Polityki Społecznej na dezyderat nr 50 skierowany do Prezesa Rady Ministrów w sprawie poszerzenia katalogu kryteriów ochrony przed dyskryminacją;

– rozpatrzenie odpowiedzi Ministra Rodziny i Polityki Społecznej na dezyderat nr 54 w sprawie zapewnienia osobom głuchym dostępu do tłumacza polskiego języka migowego w instytucjach finansowanych ze środków publicznych;

– rozpatrzenie petycji w sprawie zmiany art. 127 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2020 r. poz. 910 ze zm.) poprzez zastąpienie przecinka wyrazem „oraz" w zdaniu pierwszym po wyrazach „zagrożone niedostosowaniem społecznym" (BKSP-145-IX-183/20);

– rozpatrzenie petycji w sprawie zmiany ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 111 ze zm.) w zakresie art. 17 ust. 5 pkt 1 (BKSP-145-IX-184/20);

– rozpatrzenie petycji w sprawie zmiany ustawy z dnia 24 czerwca 1994 r. o własności lokali (Dz. U. z 2020 r. poz. 532 ze zm.) w zakresie kosztów zarządu nieruchomością wspólną we wspólnotach mieszkaniowych (BKSP-145-IX-185/20);

– rozpatrzenie petycji w sprawie zmiany ustawy z dnia 30 czerwca 2000 r. – Prawo własności przemysłowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 286 ze zm.) w zakresie art. 307 ust. 1 (BKSP-145-IX-177/20);

– rozpatrzenie petycji w sprawie zmiany ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. o leczeniu niepłodności (Dz. U. z 2020 r. poz. 442 ze zm.) w zakresie stosowania metody in vitro (BKSP-145-IX-179/20);

– rozpatrzenie petycji w sprawie zmiany art. 15 ust. 11 ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury, ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2017 r. poz. 1139 ze zm.) w zakresie zniesienia pięcioletniego okresu na ubieganie się o stanowisko sędziego sądu rejonowego w trybie konkursowym na zasadach obowiązujących przed wejściem ustawy w życie (BKSP-145-IX-180/20).

W posiedzeniu udział wzięli: **Anna Schmidt** sekretarz stanu w Ministerstwie Rodziny i Polityki Społecznej wraz ze współpracownikami, **Eliza Chojnicka** zastępca dyrektora Departamentu Mieszkal-

nictwa Ministerstwa Rozwoju, Pracy i Technologii wraz ze współpracownikami, **Dariusz Poznański** dyrektor Departamentu Zdrowia Publicznego Ministerstwa Zdrowia wraz ze współpracownikami, **Alice Neffe** zastępca dyrektora Biura Pełnomocnika Rządu do Spraw Równego Traktowania, **Małgorzata Paprota** dyrektor Biura Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych, **Krzysztof Pater** stały doradca Komisji oraz **Tomasz Kuszłejko** asystent przewodniczącego Komisji.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Kamil Micał** i **Małgorzata Nowak** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komunikacji Społecznej.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):

Dzień dobry państwu, proszę o zajęcie miejsc. Będziemy rozpoczynać 49. posiedzenie Komisji do Spraw Petycji. Otwieram to posiedzenie i informuję, że będzie prowadzone z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej umożliwiających porozumiewanie się na odległość.

Przypominam, iż chęć zabrania głosu przez posła powinna być zgłoszona na adres poczty elektronicznej Komisji lub poprzez odpowiednią aplikację, po zalogowaniu się do pokoju wideokonferencyjnego. Informuję, że posłowie obecni na sali głosują przy użyciu urządzenia do głosowania za pomocą legitymacji poselskiej i wówczas nie logują się w systemie komunikacji elektronicznej i nie używają do głosowania tabletów.

Przechodzimy do stwierdzenia kworum. Bardzo proszę panie i panów posłów o przyciśnięcie dowolnego przycisku w systemie głosowania, by potwierdzić obecność na posiedzeniu. Dziękuję. Zgodnie z informacją sekretariatu 11 pań i panów posłów potwierdziło udział w posiedzeniu, stwierdzam zatem, iż posiadamy kworum wymagane regulaminem Sejmu do prawidłowego prowadzenia obrad i skutecznego podejmowania decyzji.

Szanowni państwo, w porządku posiedzenia zawartym w zawiadomieniu pani marszałek o zwołaniu naszego posiedzenia mamy następujące sprawy: w pkt 1 – rozpatrzenie odpowiedzi ministra rodziny i polityki społecznej na dezyderat nr 50 skierowany do prezesa Rady Ministrów w sprawie poszerzenia katalogu kryteriów ochrony przed dyskryminacją; w pkt 2 – rozpatrzenie odpowiedzi ministra rodziny i polityki społecznej na dezyderat nr 54 w sprawie zapewnienia osobom głuchym dostępu do tłumacza polskiego języka migowego w instytucjach finansowanych ze środków publicznych; w pkt 3 – rozpatrzenie petycji w sprawie zmiany art. 127 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe; w pkt 4 – rozpatrzenie petycji w sprawie zmiany ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych; w pkt 5 – rozpatrzenie petycji w sprawie zmiany ustawy z dnia 24 czerwca 1994 r. o własności lokali; w pkt 6 – rozpatrzenie petycji w sprawie zmiany ustawy z dnia 30 czerwca 2000 r. – Prawo własności przemysłowej; w pkt 7 – rozpatrzenie petycji w sprawie zmiany ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. o leczeniu niepłodności i w pkt 8 – rozpatrzenie petycji w sprawie zmiany art. 15 ust. 11 ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury, ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw w zakresie zniesienia pięcioletniego okresu na ubieganie się o stanowisko sędziego sądu rejonowego w trybie konkursowym na zasadach obowiązujących przed wejściem ustawy w życie.

Przystępujemy do realizacji porządku posiedzenia. Bardzo proszę o przedstawienie odpowiedzi ministra rodziny i polityki społecznej na dezyderat nr 50 skierowany do prezesa Rady Ministrów w sprawie poszerzenia katalogu kryteriów ochrony przed dyskryminacją. Jak rozumiem, pani minister Anna Schmidt, tak? Bardzo proszę, pani minister.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Rodziny i Polityki Społecznej Anna Schmidt:

Panie przewodniczący, szanowne pani i panowie posłowie, dezyderat, w ślad za petycją, która wpłynęła do Komisji, porusza dwa postulaty: pierwszy to poszerzenie katalogu przesłanek i rodzajów dyskryminacji, drugi to wprowadzenie możliwości zadośćuczynienia za krzywdy poniesione, a więc rozszerzenie tego katalogu, który obecnie obowiązuje, a obecnie polskie prawodawstwo przewiduje tylko instytucję odszkodowania.

W odniesieniu do pierwszego postulatu, do pierwszej przesłanki pragnę zwrócić uwagę pań i panów posłów, o czym oczywiście informowaliśmy w odpowiedzi na dezyderat, że przesłanka niepełnosprawności pojawia się oczywiście w katalogu przesłanek,

o których mówi ustawa o wdrożeniu niektórych przepisów Unii Europejskiej w zakresie równego traktowania, a więc tzw. ustawa równościowa. Art. 1 wymienia 10 przesłanek, przeciwko którym może zaistnieć naruszenie przesłanki równości, tj. m.in. przesłanka niepełnosprawności. Ta sama przesłanka pojawia się w art. 3, kiedy mowa o dyskryminacji pośredniej i bezpośredniej. Ustawa wprost definiuje, powtarza 10 przesłanek, w tym przesłankę niepełnosprawności. I wreszcie przesłanka niepełnosprawności pojawia się w art. 8.

Państwo wnioskodawcy, a w ślad za tym państwo posłowie, wskazujecie w dezyderacie na to, że katalog przesłanek nie został wyczerpany w art. 6 i 7. Chciałabym zwrócić uwagę pań i panów posłów, że ustawa równościowa tak naprawdę stanowi implementację 6 dyrektyw w skali jeden do jednego, a więc wszystkie przesłanki i zakres działań antydyskryminacyjnych został dokładnie, w skali jeden do jednego, powtórzony w ślad za dyrektywami, do których nawiązuje ustawa równościowa.

Chciałabym też zwrócić uwagę państwa, pań i panów posłów, że dobiegają końca prace nad Krajowym Programem Działań na rzecz Równego Traktowania, jak również „Strategii na rzecz osób z niepełnosprawnościami". Obydwa programy, a przypomnę, że będą przyjęte w perspektywie długoletniej, 10-letniej, a więc na lata 2021–2030, wskazują w ślad za postulatem, który pojawia się w dezyderacie, konieczność rewizji przepisów tzw. ustawy równościowej i być może tutaj byłby asumpt do tego, żeby pochylić się nad tym katalogiem i rozważyć zmianę przepisów w tym zakresie.

Chciałabym też zwrócić uwagę państwa, o czym już mówiłam w trakcie jednego ze swoich wystąpień na posiedzeniach Komisji, kiedy była poruszana ta kwestia, że do 28 czerwca 2022 r. Polska jest zobowiązana do implementacji kolejnej dyrektywy – dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady z 2019 r. nr 882, która wprost reguluje te kwestie. Celem tej dyrektywy jest usunięcie rozbieżności w przepisach prawa i środkach administracyjnych państw członkowskich właśnie w zakresie dostępności do produktów i usług dla osób związanych z niepełnosprawnościami.

W naszej ocenie ta dyrektywa, po pierwsze, wypełni kolejne postulaty podnoszone też przez panie i panów posłów w dezyderacie w ślad za wnioskodawcami, jeśli chodzi o kafeterię działań i zadań, jakie mają przeciwdziałać dyskryminacji, jeśli chodzi o osoby z niepełnosprawnościami. Ponadto, jak już wspomniałam, planowana jest rewizja przepisów ustawy na rzecz równego traktowania w ślad za programem, który niedługo zostanie przyjęty i tutaj oczywiście będzie możliwość rewizji tych przepisów. Natomiast kluczowym, co chciałabym jeszcze raz podkreślić, jest fakt, że nasze przepisy krajowe, a więc ustawa o równym traktowaniu wprost – jeden do jednego – implementuje przepisy dyrektyw, tak że Polska tu w żaden sposób nie uchybiła przepisom, które funkcjonują na terenie państw członkowskich Unii Europejskiej.

Jak mówię, wydaje się, jesteśmy przekonani, że prace, które mają się rozpocząć po wdrożeniu Krajowego Programu Działań na rzecz Równego Traktowania, nad zmianą, nowelizacją ustawy – przypomnę, że ustawa ma już 10 lat i rzeczywistość społeczna, gospodarcza, ekonomiczna uległa przemianom i w ślad za tym konieczna jest rewizja tych przepisów i konieczne jest dostosowanie ich do obecnie obowiązującej sytuacji społecznej, ekonomicznej i pochylenie się nad ewentualnymi dodatkowymi przepisami, które w sposób komplementarny, być może dodatkowy, poza tymi, które już funkcjonują, zabezpieczą prawa osób z niepełnosprawnościami, także być może poprzez dodanie tych przesłanek w kolejnych przepisach. Jak powiedziałam, wyraźnie art. 1, który jest kluczowy i który określa jasno 10 przesłanek, jeśli chodzi o przeciwdziałanie dyskryminacji i wdrożenie zasady równego traktowania, w sposób wyraźny w tej kafeterii wymienia osoby z niepełnosprawnościami.

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):

Dziękuję, pani minister. Petycję przedstawiał pan poseł Robert Obaz. Proszę pana posła o stanowisko.

Poseł Robert Obaz (Lewica):

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, wydaje się, że informacja z ministerstwa jest tutaj wyczerpująca, więc uważam, że należałoby ją przyjąć.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):

Dziękuję.

Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos? Czy pan Krzysztof Pater chciałby odnieść się do odpowiedzi przedstawionej przez panią minister?

Stały doradca Komisji Krzysztof Pater:

Mam takie samo zdanie jak pan poseł. Odpowiedź jest wyczerpująca, a jakiekolwiek rozbudowy katalogu wywołałyby oczywiście postulaty następnych grup społecznych, w związku z czym należałoby poprzestać na tym, co jest w tej chwili. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):

Dziękuję bardzo.

Czy ktoś z państwa chciałby się odnieść do sprawy? Nie widzę, zatem jest rekomendacja, aby Komisja przyjęła odpowiedź ministra rodziny i polityki społecznej na dezyderat nr 50. Czy wobec takiej rekomendacji są uwagi?

Proszę, pani minister.

Sekretarz stanu w MRiPS Anna Schmidt:

Panie przewodniczący, przepraszam, ale chciałabym się jeszcze odnieść… W swojej wypowiedzi pominęłam drugi postulat i myślę, że to też wymaga komentarza, chociaż oczywiście panie i panowie posłowie otrzymaliście odpowiedź Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej na piśmie, ale wnioskodawcy postulują też możliwość żądania zadośćuczynienia, a więc ten drugi aspekt, który pojawił się w państwa dezyderacie, więc też chcę się do tego odnieść.

Po pierwsze, jeśli chodzi o kwestię odszkodowania, to rzeczywiście orzecznictwo sądów nie jest jednoznaczne w tym zakresie. Niektóre sądy uznają w swoim orzecznictwie, że poszkodowanemu należy się wyłącznie prawo do odszkodowania, niektóre przepisy ustawy, art. 13 ustawy równościowej, mówią o tym, że należy to interpretować szeroko. Dlatego wydaje mi się, że konieczne jest tutaj pochylenie się nad szerokim prawodawstwem, dlatego że pamiętajmy o tym, że zmiana przepisów ustawy o równym traktowaniu pociąga za sobą też zmianę Kodeksu postępowania cywilnego i Kodeksu cywilnego, bo te kodeksy regulują kwestie, jeśli chodzi o prawo cywilne, związane z żądaniem prawa do odszkodowania.

Dalej, w tej sytuacji należałoby się też pochylić nad Kodeksem pracy, bo art. 18 ust. 3d reguluje te kwestie, więc jakby ewentualne zmiany w ustawie związane z prawem do zadośćuczynienia, a więc do zadośćuczynienia za krzywdy nie tylko materialne, lecz także niematerialne pociąga za sobą tak naprawdę, i na to chcę zwrócić uwagę pań i panów posłów, kompleksowe zmiany w prawie z zakresu Kodeksu cywilnego, Kodeksu postępowania cywilnego i Kodeksu pracy.

W ślad za tym, co powiedziałam na początku swojego wystąpienia, będziemy oczywiście analizować przepisy ustawy równościowej, w ślad za postulatem, który pojawia się w krajowym programie, który – mam nadzieję – Rada Ministrów za chwilę przyjmie. Będziemy zapraszać, jako pełnomocnik rządu do spraw równego traktowania chcę zaprosić do prac nad nowelizacją ustawy nie tylko oczywiście na zasadzie konsultacji międzyresortowych, ale także organizacje społeczne, organizacje pozarządowe i wszystkie te instytucje, fundacje i stowarzyszenia, które zajmują się szeroko pojętą polityką antydyskryminacyjną i polityką w zakresie równego traktowania. Myślę, że to będzie dobra platforma wymiany uwag, pomysłów i ewentualnych postulatów, co powinno być zawarte w tej ustawie. Na chwilę obecną zwracam jednak uwagę pań i panów posłów, że to wymaga kompleksowej zmiany prawa, nie tylko ustawy równościowej, na którą wskazują wnioskodawcy w petycji. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):

Dziękuję. Zatem jest rekomendacja, by przyjąć odpowiedź ministra na dezyderat nr 50. Czy wobec takiej rekomendacji są uwagi? Nie słyszę, a zatem stwierdzam, iż Komisja taką podjęła decyzję.

Przechodzimy do kolejnego punktu. Ponownie proszę przedstawiciela ministra rodziny i polityki społecznej o przedstawienie odpowiedzi, tym razem na dezyderat nr 54 w sprawie zapewnienia osobom głuchym dostępu do tłumacza polskiego języka migowego w instytucjach finansowanych ze środków publicznych.

Kto z państwa? Proszę bardzo, pani minister.

Sekretarz stanu w MRiPS Anna Schmidt:

Dziękuję bardzo. Szanowny panie przewodniczący, w imieniu pełnomocnika rządu do spraw osób niepełnosprawnych pragnę państwu przedstawić odpowiedź na dezyderat. W dezyderacie pojawia się postulat zapewnienia osobom głuchym dostępu do tłumacza polskiego języka migowego w instytucjach finansowanych ze środków publicznych. Chciałabym zwrócić uwagę Wysokiej Komisji, że ustawa o języku migowym określa te zadania. Mają być one realizowane właśnie przez organy administracji publicznej. Tutaj oczywiście jest wymienione, jakie to są organy, a więc jednostki systemu, czyli Państwowe Ratownictwo Medyczne, podmioty lecznicze, Państwowa Straż Pożarna, służby mundurowe, Policja, straże gminne i jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej.

Rzeczywiście w polskim systemie prawnym nie istnieje system, który weryfikowałby poziom wiedzy, poziom znajomości języka tłumaczy. Nie ma systemu certyfikowania, nie ma systemu szkolenia, a w ślad za tym budowania właściwego zasobu kadrowego tłumaczy, chociaż te zadania są, jak chcę wskazać państwu, realizowane, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 czerwca 2002 r., poprzez jednostki samorządu terytorialnego, a więc powiaty, za pośrednictwem środków dystrybuowanych przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Ten postulat wydaje nam się zasadny, bo rzeczywiście powinien istnieć kompleksowy system, który przeszkoli, zbada wiedzę, narzuci pewien rygor poziomu znajomości języka migowego. W naszej ocenie wymagałoby to nowelizacji nie tylko ustawy o języku migowym, lecz także ustawy o zawodzie tłumacza przysięgłego. Przypomnę, zwrócę uwagę paniom i panom posłom, że przepisy dotyczące znajomości języka, zawarte w ustawie o zawodzie tłumacza przysięgłego, nie mają zastosowania do tłumaczy języka migowego, więc wydaje się, że kompleksowe rozwiązanie tej kwestii i tego problemu, na który państwo wskazują w dezyderacie, będzie wymagało również nowelizacji tej ustawy.

Jak już wspomniałam w swojej poprzedniej wypowiedzi, dobiegają końca prace nad „Strategią na rzecz osób z niepełnosprawnościami”, nad Krajowym Programem Działań na rzecz Równego Traktowania i w ślad za tą strategią pełnomocnik rządu na rzecz osób niepełnosprawnych planuje zmiany w ustawie o języku migowym, a w ślad za wdrożeniem tych przepisów zbudowanie systemu szkoleń i certyfikacji, który pozwoli zbudować dobry system kształcenia, certyfikowania, badania znajomości języka migowego wśród tłumaczy i oczywiście odpowiedni zasób kadrowy, który zabezpieczy pomoc dla osób niepełnosprawnych poprzez odpowiedni poziom tłumaczenia. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):

Dziękuję.

Petycję na posiedzeniu Komisji przedstawiała pani przewodnicząca Urszula Augustyn. Bardzo proszę o pani stanowisko.

Poseł Urszula Augustyn (KO):

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący. Szanowni państwo, odpowiedź na nasz dezyderat jest bardzo wyczerpująca. Cieszę się bardzo, że jest przygotowywana „Strategia na rzecz osób z niepełnosprawnościami” na ten najbliższy, 10-letni okres. To jest bardzo ważne.

Natomiast co do ostatniego zdania wypowiedzi pana Pawła Wdówika, sekretarza stanu w ministerstwie rodziny, mam wątpliwość. Mianowicie pan minister mówi o tym, że podjęcie działań mających na celu wykonanie założenia czy też problemu przedstawionego w petycji będzie możliwe dopiero wtedy, kiedy zostanie postawiony system szko-

lenia i certyfikacji tłumaczy języka migowego. Mam nadzieję, że ten system jest także jednym z elementów tej strategii i że on będzie wdrażany w życie. Jeśli będzie wdrażany w życie, to faktycznie będzie można liczyć na poprawę sytuacji osób z niepełnosprawnościami dotyczącymi niesłyszenia. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):

Dziękuję. Sekundkę, pani minister, oczywiście widzę zgłoszenie.

Czy pan Krzysztof Pater zechciałby się odnieść do tej sprawy?

Stały doradca Komisji Krzysztof Pater:

Mam takie samo zdanie jak pani poseł. W tym zakresie nie da się zrobić postępu z dnia na dzień, dlatego że dostępność tłumaczy języka migowego jest ograniczona. W związku z tym to jest naprawdę program na lata. Odpowiedź jest wyczerpująca i bardzo dobrze, że jest deklaracja systemowego podejścia do tego problemu. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):

Dziękuję.

Czy ktoś z państwa? Jeśli nie, to poproszę panią minister.

Sekretarz stanu w MRiPS Anna Schmidt:

Panie przewodniczący, ja w ślad za wypowiedzią i wątpliwością pani przewodniczącej chcę doprecyzować być może nie do końca jasne sformułowanie w odpowiedzi na dezyderat. Chcę podkreślić jeszcze raz, że najpierw, w ślad za strategią, nad którą prace dobiegają końca, będzie przygotowana nowelizacja ustawy o języku migowym, a dopiero jej następstwem ma być budowanie tego systemu certyfikowania. Najpierw trzeba więc przygotować podstawę prawną i potem oczywiście będziemy pochylać się nad tym, aby system certyfikacji, szkoleń i budowania zasobu kadrowego odpowiadał wymogom znowelizowanego prawa w tym zakresie.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):

Dziękuję.

Zatem jest rekomendacja, byśmy przyjęli odpowiedź ministra rodziny i polityki społecznej na dezyderat nr 54 w sprawie zapewnienia osobom głuchym dostępu do tłumacza polskiego języka migowego w instytucjach finansowanych ze środków publicznych. Czy wobec takiej rekomendacji są uwagi? Nie słyszę. Stwierdzam zatem, iż Komisja przyjęła odpowiedź.

Dziękuję pani minister i współpracownikom.

Przechodzimy do kolejnego punktu – rozpatrzenie petycji w sprawie zmiany art. 127 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe. Petycję zreferuje pani przewodnicząca Urszula Augustyn, bardzo proszę.

Poseł Urszula Augustyn (KO):

Szanowni państwo, pokrótce, petycja została wniesiona przez osobę fizyczną, spełnia wszelkie wymogi, które petycja spełniać powinna, a jej przedmiotem jest zmiana prawa oświatowego w taki sposób, aby w zdaniu pierwszym w art. 127 ust. 1 ustawy – Prawo oświatowe przecinek po słowach „zagrożone niedostosowaniem społecznym" zastąpić wyrazem „oraz". To jest techniczne określenie tego, czego oczekuje od nas autor petycji. Natomiast trochę mam z tym kłopot, jeśli chodzi o uzasadnienie. W uzasadnieniu do tej petycji autor mówi o tym, że jest rodzicem dziecka z niepełnosprawnością i generalnie rzecz biorąc, proponuje, aby – tu przytoczę fragment tego uzasadnienia, żeby precyzyjnie państwu przekazać, jakie chce osiągnąć efekty w wyniku zmiany ustawy autor petycji – w przypadku wprowadzenia zaproponowanej nowelizacji „to rodzic dziecka niepełnosprawnego, niedostosowanego społecznie, zagrożonego niedostosowaniem społecznym, wymagającego stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy, potwierdzonych opinią, który wszak zna swoje dziecko najlepiej i z pewnością jest osobą najbardziej zainteresowaną jego dobrem, decydowałby o potrzebie kształcenia specjalnego, a nie zespół orzekający, który dziecka nie zna i dla którego jest ono bardzo często tylko następnym przypadkiem, jednym z wielu".

Patrząc literalnie na zapisy proponowanej zmiany, którą przedstawia autor petycji, to chodzi o to, że w niektórych orzeczeniach dzieci, które są objęte kształceniem specjalnym, te dzieci, młodzież, które obejmuje się kształceniem specjalnym, to są dzieci z niepełnosprawnością, niedostosowane społecznie lub zagrożone niedostosowaniem społecznym, wymagające stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy. I teraz to ostatnie zdanie tutaj budzi wątpliwość, tzn. czy „wymagające stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy" odnosi się do dzieci z niepełnosprawnością, czy też do dzieci, które tej niepełnosprawności nie mają orzeczonej, natomiast zgodnie z opiniami wymagają stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy.

W tej chwili w Ministerstwie Edukacji i Nauki trwają prace, tak przynajmniej dowiadujemy się z licznych wypowiedzi pracowników ministerstwa i pana ministra także, na temat edukacji włączającej. MEiN proponuje nowe rozwiązania, natomiast nie sądzę, by wśród tych rozwiązań było jakiekolwiek zdanie dotyczące tego, że to rodzic decydowałby o tym, jakie metody pracy i jaki zakres specjalnej pracy z dzieckiem tego wymagającym byłby temu dziecku przyznany.

Moim zdaniem to jest ogromnie delikatna sprawa, w której należy wykazać dużą ostrożność. Nie miałabym nigdy odwagi, żeby zespołom, które orzekają o potrzebach specjalnego kształcenia i o doborze metod pracy odpowiednich dla danego dziecka, żeby orzeczenie takiego zespołu zastąpić orzeczeniem rodzica. Absolutnie szanuję i rozumiem argumenty autora petycji, natomiast tutaj wykazałabym naprawdę bardzo daleko idącą ostrożność. I na tym etapie to tyle, panie przewodniczący. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):

Dziękuję bardzo.

Poproszę o stanowisko pana Krzysztofa Patera.

Stały doradca Komisji Krzysztof Pater:

Dostrzegam w tej petycji jedno bardzo poważne zagrożenie, wsłuchując się, a właściwie wczytując się w intencje autora petycji, czyli ideę przenoszenia decyzji o kształceniu specjalnym z rąk specjalistów w ręce rodziców. Niezależnie od negatywnych doświadczeń autora petycji to jest bardzo ryzykowne rozwiązanie, dlatego że rodzice mają podejście bardzo emocjonalne, często są zupełnie niezorientowani w uwarunkowaniach edukacyjnych. Te rozwiązania, które w tej chwili istnieją w systemie prawnym, pozwalające na kwestionowanie, odwoływanie się od decyzji zespołów, wydają się być wystarczające i dlatego raczej rekomendowałbym nieuwzględnienie żądania zawartego w petycji. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):

Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos w tej sprawie? Nie widzę, zatem, pani przewodnicząca, rekomendacja…

Poseł Urszula Augustyn (KO):

Panie przewodniczący, pozwolę sobie powtórzyć słowa pana Krzysztofa Patera. Uważam, że nie należy uwzględniać żądania zawartego w tej petycji. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):

Czy wobec takiej rekomendacji są uwagi? Nie widzę, a zatem stwierdzam, iż Komisja podjęła decyzję o nieuwzględnieniu żądania zawartego w przedstawionej petycji.

W kolejnym punkcie także pani przewodnicząca Urszula Augustyn przedstawia petycję, tym razem w sprawie zmiany ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych. Bardzo proszę, pani przewodnicząca.

Poseł Urszula Augustyn (KO):

Dziękuję uprzejmie. Po zapewnieniu państwa, że petycja spełnia wszelkie potrzebne normy i jest petycją, którą powinniśmy rozpatrywać, chcę powiedzieć, że jest w niej zamieszczone żądanie podjęcia inicjatywy ustawodawczej w zakresie uprawnienia do świadczenia pielęgnacyjnego. Ta petycja zawiera propozycję zmiany regulacji prawnych dotyczących świadczeń przysługujących osobom opiekującym się niepełnosprawnymi dziećmi. Propozycja dotyczy w szczególności zmiany ustawy o świadczeniach rodzinnych poprzez zmianę art. 17 ust. 5 pkt 1. W petycji zaproponowano, aby przedmio-

towy przepis uwzględniał niemożność pozyskania świadczenia pielęgnacyjnego jedynie w sytuacji, gdy wysokość otrzymywanej przez obywatela emerytury przekracza wysokość świadczenia pielęgnacyjnego, a w przypadku, gdy pozyskiwane świadczenie z tytułu prawa do emerytury jest niższe od wysokości świadczenia pielęgnacyjnego, żeby możliwe było otrzymanie świadczenia pielęgnacyjnego, pomniejszonego o wysokość otrzymywanej emerytury.

Sprawa jest Komisji znana, szczególnie z poprzedniej kadencji, bowiem wtedy zajmowaliśmy się świadczeniami pielęgnacyjnymi. Chcę tylko przypomnieć, że efektem naszej pracy było napisanie projektu komisyjnego, on zadaje się ma numer druku 745, a więc zauważyliśmy ten problem także po poprzednich petycjach, po zwracaniu uwagi przez autorów i przez osoby, które w podobnych sytuacjach się znajdują.

Najogólniej rzecz biorąc, jest to problem, który dotyczy osób, opiekunów dzieci z niepełnosprawnościami. Szczególnie chodzi tutaj, w tym wypadku, o tych, którzy mają dochody, źródła utrzymania, które wypracowali sobie wcześniej. Bardzo dużo się ostatnio wydarzyło, jeśli chodzi o wysokość świadczeń i w związku z coroczną waloryzacją tych świadczeń świadczenie pielęgnacyjne jest świadczeniem dosyć wysokim. W 2020 r. wynosiło ono 1830 zł. Nie można więc doprowadzić do takiej sytuacji, że osoby, które poświęcają się opiece nad osobą niepełnosprawną są poszkodowane na przykład ze względu na to, że wcześniej także starały się łączyć tę opiekę ze swoją pracą zawodową i wypracowaną emeryturę mają zdecydowanie niższą.

Myślę więc, że dziś możemy spokojnie powiedzieć, iż ten problem jest rozwiązywany w naszym komisyjnym projekcie ustawy i jedynie liczyć na to, że ten projekt zostanie dobrze przeprocedowany, a wtedy żądania zawarte w tej petycji staną się prawem. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):

Ponownie proszę pana Krzysztofa Patera o stanowisko.

Stały doradca Komisji Krzysztof Pater:

Na poziomie Komisji to żądanie jest realizowane, bo jest uwzględnione w projekcie komisyjnym (druk nr 745). Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):

Dziękuję.

Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos w tej sprawie? Nie widzę, a zatem jest rekomendacja, że nie uwzględniamy, bo jest to już uwzględnione.

Poseł Urszula Augustyn (KO):

Tak, zrealizowaliśmy to.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):

Ten postulat zawarty w przedstawionej petycji jest zrealizowany, jest zawarty w projekcie przyjętym przez Komisję. Czy wobec takiej rekomendacji są uwagi? Nie widzę, zatem stwierdzam, iż Komisja przyjęła decyzję rekomendowaną przez panią poseł Augustyn.

Przechodzimy do kolejnej sprawy. Ponownie petycję referuje pani przewodnicząca Urszula Augustyn. Tym razem jest to petycja w sprawie zmiany ustawy z dnia 24 czerwca 1994 r. o własności lokali w zakresie kosztów zarządu nieruchomością wspólną we wspólnotach mieszkaniowych.

Poseł Urszula Augustyn (KO):

Szanowni państwo, autor petycji wnosi o wprowadzenie do ustawy o własności lokali stosownych zapisów umożliwiających swobodne kształtowanie elementów składających się na koszty zarządu nieruchomością wspólną we wspólnotach mieszkaniowych. W uzasadnieniu czytamy, że generalnie największym problemem jest korzystanie z windy. W ocenie wnoszącego petycję zaliczenie windy do nieruchomości wspólnych i bezwzględny obowiązek ponoszenia opłaty za korzystanie z windy przez mieszkańców, na przykład parteru oraz mieszkańców innych klatek czy budynków, w których nie ma dźwigu osobowego, budzi duże wątpliwości natury etycznej oraz prawnej.

Problem polega na tym, że mamy przepisy, które zobowiązują tworzących wspólnotę mieszkaniową do tego, aby wspólnotą swoją się dzielili nie tylko ze względu na to, jakie części tej wspólnoty zajmują, są właścicielami, lecz także ze względu na tzw. części wspólne. Nieruchomość wspólną stanowi grunt oraz części budynku i urządzenia, które nie służą wyłącznie do użytku właścicieli lokali. Właścicielowi odrębnej własności lokalu przysługuje udział w nieruchomości wspólnej jako prawo związane z własnością lokalu, a zatem nie może on żądać zniesienia współwłasności nieruchomości wspólnej, dopóki trwa odrębna własność jego lokalu. Zgodnie z obecnie obowiązującym prawem właściciel ponosi wydatki związane z utrzymaniem jego lokalu i jest zobowiązany uczestniczyć w kosztach zarządu związanych z utrzymaniem nieruchomości wspólnej. Wydatki i ciężary związane z utrzymaniem nieruchomości wspólnej pokrywane są przez właścicieli lokali w stosunku do ich udziałów. W myśl art. 14 ustawy o własności lokali na koszty zarządu nieruchomością wspólną składają się w szczególności: wydatki na remonty, bieżącą konserwację, opłaty za dostawę energii elektrycznej i cieplnej, gazu i wody, w części dotyczącej nieruchomości wspólnej oraz opłaty za antenę zbiorczą i windę, a także ubezpieczenia, podatki i inne opłaty publicznoprawne, chyba że one są pokrywane bezpośrednio przez właścicieli poszczególnych lokali i wreszcie wydatki na utrzymanie porządku i czystości, wynagrodzenie członków zarządu lub zarządcy.

Takie części wspólne w bardzo różnych sytuacjach różnych wspólnot są różne, bo to może być kilka budynków, do tego należą bardzo różne zobowiązania. Pierwsza refleksja, która przychodzi przy czytaniu uzasadnienia tej petycji jest taka, że gdybyśmy chcieli pozwolić na to, żeby zacząć robić takie wyłomy, wyłączenia, że na przykład ci, którzy mieszkają w nieruchomości na parterze, a dźwig, winda jest do użytku dla wszystkich, ci z parteru nie korzystają, więc nie będą płacić, to za chwilę dojdziemy do następnych wyłączeń, tzn. ci, którzy nie korzystają z podziemnego garażu też nie będą chcieli partycypować w kosztach jego utrzymania czy jego remontu, mimo że jego defekt może zagrażać całemu budynkowi. To samo mogłoby dotyczyć na przykład dachu. Dlaczego tylko na mieszkańców ostatniego piętra zrzucić obowiązek dbania o konserwację dachu? W sytuacji jego defektu też tylko ci mieszkańcy musieliby w tych remontach partycypować, a więc…

Mam wrażenie, że przepisy, które dzisiaj obowiązują, co do których członkowie wspólnoty czy tworzący tę wspólnotę się zobowiązują są, powiedziałabym, takimi przepisami solidarnymi i dlatego uważam, że budowanie jakichś wyłomów w tej solidarności może się źle skończyć. Proponowałabym więc jednak nie uwzględniać żądania zawartego w petycji.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):

Dziękuję.

Czy pan Krzysztof Pater zechciałby odnieść się do kwestii zawartych w petycji?

Stały doradca Komisji Krzysztof Pater:

Mam takie samo zdanie jak pani poseł. Podejście i poszukiwanie fragmentów części wspólnych nieruchomości, przypisywanie ich użytkownikom może doprowadzić do sytuacji, że w przeciągu kilku lat będzie niebotyczna liczba sporów w nieruchomościach, które będą powodowały, że zamiast pewne rzeczy naprawiać, lokatorzy będą toczyli spory prawne. Przykładowo weźmy sobie choćby sytuację, w której mamy garaż podziemny, przeciekający. Jest to garaż, z którego korzysta część mieszkańców, ale równocześnie ściana tego garażu jest ścianą nośną budynku. Gdyby podejść tak, że pewni użytkownicy odpowiadają tylko za pewne fragmenty nieruchomości, to zamiast naprawiać ścianę czy przeciek, lokatorzy zaczęliby toczyć spory w sądzie. Także windy są mikroskalą tego, co mogłoby wywołać takie podejście, które wynika z tej petycji i stąd myślę, tak jak pani poseł, o bezzasadności tej petycji. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):

Dziękuję.

Pan przewodniczący Jacek Świat, proszę bardzo.

Poseł Jacek Świat (PiS):

Chciałbym dopytać, tylko nie wiem, czy ktoś mi potrafi kompetentnie odpowiedzieć. Mieszkam w spółdzielni mieszkaniowej w budynku, który nie ma windy, bo jest niskim budynkiem i oczywiście my nie płacimy za windę za budynki, które są w windę wyposażone. Kiedyś mieszkałem w budynku wysokim, a w spółdzielni było tak, że mieszkańcy parteru nie płacili za windę, mieszkańcy pierwszego piętra płacili mniej niż pozostali. To był swobodny wybór kształtowania czynszów przez spółdzielnię. Oczywiście fundusz remontowy jest wspólny. Jeżeli był przeciek w piwnicy, to było naprawiane z funduszu remontowego i tutaj wszyscy płacili i płacą go solidarnie. Nie wiem, czy we wspólnotach jest możliwość takiej pewnej elastyczności w kształtowaniu czynszów, żeby uwzględnić tę specyfikę.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):

Dziękuję.

Czy pani dyrektor Elżbieta Chojnicka z Departamentu Mieszkalnictwa w Ministerstwie Rozwoju, Pracy i Technologii zechciałaby się odnieść do tej sprawy?

Zastępca dyrektora Departamentu Mieszkalnictwa Ministerstwa Rozwoju, Pracy i Technologii Elżbieta Chojnicka:

Dzień dobry. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, odniosę się do tego w ten sposób – jeżeli chodzi o przepisy ustawy o własności lokali, to tam jest wprost wpisane, że wszyscy solidarnie ponoszą koszty utrzymania części wspólnych, jak tutaj tłumaczyli już pani poseł i pan Pater, niezależnie od tego, czy z tych części korzystają. Rzeczywiście byłby bowiem problem z takimi przypadkami jak na przykład dach, podjazdy dla wózków czy inne części, z których korzystają tylko wybrane osoby.

W spółdzielniach mieszkaniowych zasadą jest też, że wszyscy powinni w równych częściach partycypować w kosztach utrzymania części wspólnych. Jeżeli pod presją mieszkańców ten rozkład kosztów wyglądał inaczej, to niestety, ale coś takiego zgodnie z literą prawa nie powinno mieć miejsca. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):

Dziękuję.

Czy ktoś z państwa jeszcze chciałby zabrać głos w tej sprawie? Nie widzę.

Poproszę zatem panią przewodniczącą Augustyn o konkluzję i rekomendację.

Poseł Urszula Augustyn (KO):

Dziękuję uprzejmie. Jednak podtrzymywałabym swoją wcześniejszą rekomendację, czyli uważam, że nie powinniśmy uwzględniać żądania zawartego w treści petycji. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):

Czy wobec rekomendacji, by nie uwzględnić żądania przedstawionego w petycji, są uwagi? Nie widzę, zatem stwierdzam, iż Komisja podjęła taką decyzję.

Szanowni państwo, przechodzimy do kolejnej sprawy. Proszę pana posła Marcina Duszka o przedstawienie petycji w sprawie zmiany ustawy z dnia 30 czerwca 2000 r. – Prawo własności przemysłowej.

Poseł Marcin Duszek (PiS):

Szanowni państwo, panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, petycja została wniesiona przez osobę fizyczną. Przedmiotem petycji jest żądanie dokonania zmiany art. 307 ust. 1 ustawy z dnia 30 czerwca 2000 r. – Prawo własności przemysłowej poprzez nadanie mu sankcji: „podlega karze aresztu albo grzywny albo obu karom łącznie". W ocenie wnioskodawcy obecnie sankcja jest źle sformułowana. Najpierw wskazuje się karę najsurowszą, później łagodniejszą. Ponadto w zagrożeniach karnych nie używa się spójnika „lub". Jak wskazuje autor petycji, zmiana ma charakter porządkujący. Uwzględniając powyższe, należy uznać, iż petycja mieści się w zakresie zadań i kompetencji Sejmu, spełnia wymogi formalne.

Zastrzeżenia wnioskodawcy petycji dotyczące aktualnej treści sankcji określonej w art. 307 ust. 1 ustawy – Prawo własności przemysłowej należy uznać za zasadne. Dostosowanie sankcji określonej w tym artykule do reguł określonych w § 79 ust. 1 Zasad tech-

niki prawodawczej z pewnością spowodowałoby usunięcie występujących wątpliwości interpretacyjnych, a nadto służyłoby dokładnemu, zrozumiałemu i jasnemu określenia konsekwencji prawnych grożących sprawcom wykroczeń niezgodnego z prawdą posługiwania się informacjami o istnieniu ochrony prawnej. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):

Dziękuję.

Poprosiłbym o stanowisko pana Krzysztofa Patera.

Stały doradca Komisji Krzysztof Pater:

Propozycja zawarta w petycji zawiera zmianę o charakterze porządkowym, a więc do decyzji Komisji, czy sugerować rządowi korektę przy okazji najbliższej nowelizacji, czy też pozostawić sprawę, czyli nie uwzględniać żądania zawartego w petycji.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):

A co pan by nam doradzał, panie Krzysztofie?

Stały doradca Komisji Krzysztof Pater:

Komisja czasami podejmowała takie decyzje, a czasami takie. W związku z tym to już jest w tej chwili strasznie trudno radzić. Osobiście zawsze jestem zwolennikiem porządkowania prawa. Najbardziej skłania mnie do tego bardzo konsekwentne podejście marszałka Sejmu, który dba o to, aby obywatele mieli w jednym miejscu bardzo przejrzyste akty prawne, bo w tej chwili przecież po dwóch, trzech nowelizacjach, generalnie rzecz biorąc, każda ustawa jest natychmiast publikowana oficjalnie w wersji jednolitej. Jestem zatem zwolennikiem zasugerowania rządowi odpowiednich korekt przy okazji najbliższej nowelizacji.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):

Dziękuję.

Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos? Nie widzę. Poproszę zatem o rekomendację pana posła Marcina Duszka.

Poseł Marcin Duszek (PiS):

Szanowni państwo, panie przewodniczący, w związku z powyższym wnoszę o nieuwzględnianie żądania będącego przedmiotem petycji. Mam nadzieję i osobiście proponuję, żebyśmy tutaj zaufali ministerstwu, które dokona przy najbliższej nowelizacji odpowiednich zmian. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):

Ale nie występujemy do ministra?

Poseł Marcin Duszek (PiS):

Nie, nie występujemy.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):

Zatem rekomendacja, by nie uwzględnić żądania będącego przedmiotem przedstawionej petycji. Czy wobec takiej rekomendacji są uwagi? Nie słyszę, zatem stwierdzam, iż Komisja podjęła taką decyzję.

Kolejną petycję przedstawi nam pani przewodnicząca Anna Wasilewska, a petycja dotyczy zmiany ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. o leczeniu niepłodności w zakresie stosowania metody in vitro. Bardzo proszę.

Poseł Anna Wasilewska (KO):

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, szanowni państwo, przedmiotem petycji jest żądanie nowelizacji ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. o leczeniu niepłodności w zakresie stosowania metody in vitro. Autor petycji wnosi o uchylenie wielu przepisów rozdziałów, o wykreślenie niektórych słów. Ogólnie rzecz biorąc, celem postulowanych w petycji zmian jest delegalizacja pozaustrojowej metody zapłodnienia.

Nie będę się wgłębiała w szczegóły, o co wnosi wnioskodawca, natomiast chcę przytoczyć, że nasza Komisja, Komisja do Spraw Petycji wielokrotnie wykazywała, że podejmowana przez nią inicjatywa ustawodawcza ma charakter uzupełniający w stosunku

do inicjatywy poselskiej czy inicjatywy komisji resortowych i co do zasady dotyczy spraw drobnych, pojedynczych przepisów czy też niemających charakteru zmian systemowych. Przytoczyłam to z opinii BAS.

Petycja, którą mamy w tej chwili rozpatrywać, jest taką, w której są poruszane problemy światopoglądowe i które mają doprowadzić do zmian systemowych. Wydaje mi się, że nasza Komisja nie jest miejscem, gdzie takie postulaty wnioskodawcy i takie zmiany powinny być prowadzone.

Zanim przedstawię ostateczne moje stanowisko, to bardzo proszę o propozycję pana Krzysztofa Patera, bo ja szłabym w kierunku, aby nie uwzględnić postulatu zawartego w tej petycji tu i teraz. Myślę, że to nie jest miejsce na dyskusję o tak bardzo wrażliwej materii. Tu powinny się wypowiadać… Tu powinny w ogóle być konsultacje społeczne, jeżeli do takiej zmiany miałoby dojść. Powinni merytorycznie wypowiadać się eksperci z zakresu medycyny i myślę, że na takich opiniach powinniśmy się opierać, a nie my tu rozpatrywać takie petycje.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):

Dziękuję bardzo.

Także chciałbym mocno podkreślić tę kwestię, taką – powiedziałbym – fundamentalną dla rozumienia trybu petycji, że jest to tryb uzupełniający, że są podstawowe tryby inicjatywy ustawodawczej. To jest oczywiście grupa posłów, rząd, prezydent i inicjatywa obywatelska i to są właśnie te podstawowe możliwości zgłaszania inicjatywy legislacyjnej, natomiast Komisja do Spraw Petycji, jak sobie to na początku dyskutowaliśmy, szukając właściwej metody naszego działania, ma charakter uzupełniający i powinno to być przede wszystkim w sprawach, które nie są przedmiotem generalnego sporu, a tu dotykamy właśnie takiej sprawy i ta sprawa powinna być w takim trybie, generalnej debaty, rozstrzygana, a nie w trybie uzupełniającym, bo to kolokwialnie można by powiedzieć, próba wprowadzenia tylnymi drzwiami kwestii, która wymaga rozpatrzenia frontalnego, takiego generalnego. Tak więc też uważam, że postulat zawarty w petycji nie powinien być uwzględniany w takim trybie, w którym Komisja potem miałaby być stroną w toczącym się postępowaniu, bo to nie jest zadanie dla naszej Komisji.

Pan przewodniczący Jacek Świat, proszę bardzo.

Poseł Jacek Świat (PiS):

Chciałbym potwierdzić, że nasza Komisja nie ma narzędzi, by przeprowadzić tak wielką i skomplikowana debatę, a jednocześnie przypomnieć, że my jako posłowie tu zasiadający nie mamy upoważnienia swoich klubów, żeby decydować za całe środowiska polityczne w tak często trudnych i drażliwych sprawach.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):

Dziękuję bardzo.

Pan Krzysztof Pater był poproszony przez panią poseł referent o przedstawienie stanowiska.

Stały doradca Komisji Krzysztof Pater:

Chciałbym zwrócić uwagę, że petycja zawiera jedynie pewną ideę, natomiast operacyjnie nie ma możliwości przygotowania projektu przez Komisję opartego na tak szerokiej idei, dlatego że pojawiłoby się w trakcie prac redakcyjnych bardzo wiele problemów, które Komisja musiałaby rozstrzygać, nie znajdując podstaw do ich rozstrzygnięcia w petycji. Tak jak pani poseł wspomniała, jest wiele wątków o charakterze medycznym, są kwestie konstytucyjne. Nie ma możliwości przygotowania operacyjnie takiego projektu, bo to jest projekt, który wymagałby bardzo obszernych prac, a petycja nie daje podstaw do tego, żeby stworzyć nawet wstępny projekt, bo zawiera jedynie pewną kierunkową ideę. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):

Czy ktoś z państwa chciałby jeszcze zabrać głos w tej sprawie? Nie widzę, zatem chciałbym poprosić jeszcze raz o rekomendację końcową.

Poseł Anna Wasilewska (KO):

Wysłuchując państwa dyskusji, utwierdzam się jednak w przekonaniu i proponuję, żeby nie uwzględniać postulatu zawartego w petycji.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):

Dziękuję. Czy wobec takiej rekomendacji, by nie uwzględnić żądania zawartego w petycji, są uwagi? Nie słyszę, zatem stwierdzam, iż Komisja podjęła taką decyzję.

Przechodzimy do ostatniego punktu tego posiedzenia. Petycja w sprawie art. 15 ust. 11 ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury, ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw w zakresie zniesienia pięcioletniego okresu na ubieganie się o stanowisko sędziego sądu rejonowego w trybie konkursowym na zasadach obowiązujących przed wejściem ustawy w życie.

O przedstawienie petycji proszę pana posła Roberta Obaza.

Poseł Robert Obaz (Lewica):

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, przedmiotem petycji jest postulat zmiany art. 15 ust. 11 ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury, ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw. Przepis ten przewiduje, że kandydaci umieszczeni na liście, o której mowa w ust. 1, którzy nie dokonali wyboru stanowiska asesora sądowego, mogą ubiegać się o wolne stanowiska sędziowskie na zasadach obowiązujących przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy w okresie 5 lat od dnia jej wejścia w życie. Wnioskodawca postuluje zmianę polegającą na zniesieniu 5-letniej cezury czasowej na ubieganie się o stanowisko sędziego sądu rejonowego w trybie konkursowym. W uzasadnieniu autor petycji wskazuje, że art. 15 ust. 11 ustawy o zmianie ustawy o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury narusza art. 2 Konstytucji RP, dotyczący ochrony zaufania jednostki do państwa i stanowionego przezeń prawa, ochrony praw nabytych oraz art. 60 Konstytucji RP, dotyczący dostępu do służby publicznej. Wyjaśnia, że problem dotyczy absolwentów aplikacji sędziowskiej I, II i III rocznika Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury, 2 referendarzy sądowych i asystentów sędziego, którzy w latach 2011–2016 zdali egzamin sędziowski, ale z różnych przyczyn życiowych nie podjęli decyzji o objęciu asesury sądowej.

Mamy tutaj bardzo szeroką opinię BAS, w której – warto zaznaczyć – przywołuje się opinię RPO podobną do opinii autora petycji. Chodzi o wystąpienie rzecznika praw obywatelskich skierowane do ministra sprawiedliwości w dniu 27 października 2018.

Szanowni państwo, analiza petycji prowadzi do wniosku, że zawarta w niej propozycja oparta została zasadniczo na trafnym rozpoznaniu obowiązującego stanu prawnego. Potrzeba uwzględnienia oczekiwań aplikantów pierwszych czterech roczników Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury związanych z możliwością kontynuowania drogi do urzędu sędziego powinna wiązać się z ustaleniem cezury czasowej, w której mogliby oni ubiegać się o ten urząd na zasadach obowiązujących w chwili jej rozpoczęcia. Wyznaczony horyzont czasowy powinien mieć zatem taki wymiar, by uprawnienie to nie miało charakteru pozornego. Trafnie wskazuje autor petycji, że zdarzenia prawne – publikacja przez ministra sprawiedliwości pierwszego ogłoszenia o konkursie w marcu 2018 r. i okoliczności faktyczne – zawieszenie prac KRS z powodu pandemii, w kontekście zasad procedury konkursowej spowodowały, że praktyczna realizacja uprawnienia do ubiegania się o powołanie na stanowisko sędziego na zasadach wcześniej obowiązujących okazała się bardzo trudna. Warto zauważyć, że ustawodawca wyznaczając omawianą 5-letnią cezurę czasową, nie mógł przewidzieć zaistnienia tych zdarzeń. W świetle przywołanych wyżej zasad konstytucyjnych uzasadnione wydaje się wydłużenie okresu realizacji omawianego uprawnienia o taki przedział, który pozwoliłby na zrekompensowanie braku takiej możliwości przez część dotychczas wyznaczonego terminu.

Wysoka Komisjo, zanim zajmę stanowisko wobec tej petycji, chciałbym jeszcze poprosić o opinię naszego doradcy.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):

Dziękuję.

Zatem bardzo proszę pana Krzysztofa Patera o stanowisko w tej sprawie.

Stały doradca Komisji Krzysztof Pater:

Wydaje mi się, że merytorycznie postulaty zawarte w petycji są absolutnie zasadne, natomiast patrząc operacyjnie, czyli kwestia przygotowania projektu ustawy, która byłaby rzeczywiście efektywna… Sugerowałbym w pierwszym etapie wystąpienie z dezyderatem do ministra sprawiedliwości, dlatego że na bazie dotychczasowych doświadczeń Ministerstwo Sprawiedliwości w odpowiedzi na dezyderaty przedstawia bardzo wnikliwe analizy problemów i w związku z tym mielibyśmy informację skali zjawiska, skali problemu, czyli te elementy, które są przydatne do uzasadnienia, a także wypracowane, być może, jakieś konkretne propozycje, co pozwalałoby na finalne szybsze przyjęcie całej nowelizacji ustawy przez Sejm. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):

Dziękuję.

Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos w tej sprawie? Nie widzę, zatem proszę pana posła Obaza o rekomendację.

Poseł Robert Obaz (Lewica):

Zgadzam się z panem doradcą. Z uwagi na to, że byłoby trudno bez jakichkolwiek analiz określić nawet terminy, o ile należałoby wydłużyć, więc w moim odczuciu należy się zwrócić do Ministerstwa Sprawiedliwości z dezyderatem w tejże sprawie.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):

Dziękuję. Czy wobec takiej rekomendacji, by w sprawie postulatu zawartego w petycji wystąpić z dezyderatem do ministra sprawiedliwości, są uwagi? Nie słyszę, zatem stwierdzam, iż Komisja podjęła taką decyzję o wystąpieniu z dezyderatem do ministra sprawiedliwości.

Szanowni państwo, na tym wyczerpaliśmy porządek tego posiedzenia. Przypominam, że ostatnie w tej turze posiedzenie będziemy mieli o godz. 12.00, już teraz na nie serdecznie zapraszam, a to – 49. posiedzenie naszej Komisji – zamykam. Dziękuję.